

پیش‌ها و پانچ‌ها

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ محمد صالح المنجد حفظه الله تعالى

موضوع:

۱. مقدمات؛ حجت؛ کتاب خداوند؛ تفسیر قرآن؛ روش و قواعد تفسیر قرآن
۲. عقاید؛ شناخت ایمان و کفر؛ ادیان، مذاهب و فرقه‌ها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پرسش

نویسنده: نسرين

تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۲۲

همینک برخی سلفیان مردمانی از جمله شیعیان را می‌کشند یا قتل آنان را مباح می‌دانند و امر خداوند مبتنی بر قتل کافه مشرک و کافر را دلیل می‌آورند. قطعاً این سخن باطل است، اما روش‌شناسی فهم قرآن چگونه است که این قرائت را بتوان از آن طرد کرد؟

پاسخ

تاریخ: ۱۳۹۶/۱/۲۶

بدون شک قرآن **﴿بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُبِينٍ﴾**^۱؛ «به زبان عربی گویا» نازل شده و از این رو، برای عموم عاقلان قابل فهم است؛ چنانکه فرموده است: **﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ﴾**^۲؛ «و هرآینه قرآن را برای یادآوری آسان کرده‌ایم»، ولی معلوم است که عموم مردم از عاقلان نیستند؛ به این معنا که در حصار موانع شناخت مانند جهل، تقلید، اهواء نفسانی، دنیاگرایی، تعصب، تکبر و خرافه‌گرایی، از «عقل سلیم» بهره نمی‌برند و از این رو، فهم متفاوت و گاه متضادی از قرآن می‌یابند، تا جایی که برخی از آنان برای اثبات نامعقول‌ترین عقاید و اعمالشان به آیاتی از قرآن استناد می‌جویند.

راهکار خداوند برای حلّ این معضل، دو چیز است: یکی دعوت مردم به «عقلانیت» با اجتناب از «موانع شناخت» که پیش‌نیاز فهم صحیح قرآن است؛ چنانکه فرموده است: **﴿قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ﴾**^۳؛ «آیات را برایتان تبیین کرده‌ایم اگر شما از عقل بهره ببرید» و دیگری دعوت آنان به پیروی از خلیفه‌ی خداوند در زمین که ترجمان قرآن و مبین آن است؛ چنانکه فرموده است: **﴿وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ﴾**^۴؛ «و ذکر را بر

۱. الشعراء/ ۱۹۵

۲. القمر/ ۱۷

۳. آل عمران/ ۱۱۸

۴. النحل/ ۴۴

تو نازل کردیم تا برای مردم چیزی که به سویشان نازل شده است را تبیین کنی و باشد که آنان اندیشه کنند» و این دو همان «ثقلین» در اسلامند که تمسک به آنها ضامن هدایت امت تا روز قیامت است و هر جا که انحراف یا اختلافی پدید آمده، ناشی از عدم تمسک به آنها بوده و تبعاً با تمسک به آنها قابل حل است. از این رو، بر همه‌ی مسلمانان واجب است که از یک سو «عقل» را معیار شناخت قرار دهند و با تزکیه‌ی آنفس از جهل، تقلید، اهواء نفسانی، دنیاگرایی، تعصب، تکبر و خرافه‌گرایی، زمینه‌ی فهم صحیح و اجرای کامل قرآن را فراهم سازند و از سوی دیگر خلیفه‌ی خداوند در زمین را بشناسند و با حمایت کافی از او ظاهرش سازند تا اختلافات آنان را حل و انحرافاتشان را اصلاح کند. این دروازه‌ی سعادت و ریسمان نجات است که منصور هاشمی خراسانی حفظه الله تعالی به سوی آن دعوت می‌کند؛ به این ترتیب که همه‌ی تلاش‌های علمی و فرهنگی خود را بر روی این دو محور متمرکز ساخته و در حال ترویج عقلانیت اسلامی و مبارزه با جهل، تقلید، اهواء نفسانی، دنیاگرایی، تعصب، تکبر و خرافه‌گرایی از یک سو و زمینه‌سازی برای ظهور مهدی علیه السلام از سوی دیگر است و از این رو، اجابت و یاری او بر هر مسلمانی در جهان واجب محسوب می‌شود.

اما آیه‌ی **﴿وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً﴾**^۱؛ «و همگی با مشرکان بجنگید همان طور که همگی با شما می‌جنگند»، بر جواز کشتن شیعیان دلالت ندارد، مگر اینکه بر جواز کشتن سلفیان نیز دلالت داشته باشد؛ زیرا اگر بسیاری از شیعیان درباره‌ی امامان اهل بیت غلو می‌کنند و آنان را در خلوت مانند خداوند می‌خوانند، بسیاری از سلفیان نیز صفاتی را به خداوند نسبت می‌دهند که لایق او نیست و برای او در حاکمیت شریک می‌گیرند. با این حال، حق آن است که **﴿الْمُشْرِكِينَ﴾** در کتاب خداوند از هر دو گروه انصراف دارد و ظاهر در کسانی است که برای خداوند در «تکوین»، «تشریح» و «حاکمیت» و نه فقط در برخی از این سه شریک می‌گیرند و آنان کسانی هستند که از گفتن «لا إله إلا الله» سر باز می‌زنند؛ چنانکه خداوند فرموده است: **﴿إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ﴾**^۲؛ «آنان این گونه بودند که چون به آنان گفته می‌شد لا إله إلا الله سرکشی می‌کردند»! فارغ از آنکه به نظر می‌رسد قید **﴿كَافَّةً﴾** حال برای فعل، یعنی **﴿قَاتِلُوا﴾** یا فاعل، یعنی «أنتم» مقدر است، نه حال برای مفعول، یعنی **﴿الْمُشْرِكِينَ﴾** و با این وصف، بر وجوب اجتماع مؤمنان در جنگ با مشرکان دلالت دارد، نه بر وجوب جنگ با همه‌ی مشرکان. هر چند اگر حال برای مفعول یعنی **﴿الْمُشْرِكِينَ﴾** باشد نیز با وصف **﴿كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً﴾**؛ «همان طور که همگی با شما می‌جنگند» تخصیص می‌خورد؛ زیرا بر وجوب جنگ از باب مقابله به مثل با همه‌ی مشرکانی دلالت می‌کند که با مؤمنان جنگ دارند،

۱ . التوبة / ۳۶

۲ . الصافات / ۳۵

نه مشرکانی که با آنان جنگ ندارند، هر چند جنگ با همه‌ی مشرکان بنا بر آیاتی دیگر برای خلیفه‌ی خداوند در زمین جایز است، تا آن گاه که حاکمیت خداوند بر خود را بپذیرند؛ چراکه حاکمیت شرک در جهان پذیرفتنی نیست.

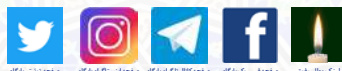

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ جراسانی
 مجتبی‌الله حکیم‌زاده

www.alkhorasani.com

پایگاه اطلاع رسانی دفتر منصوب‌ها شیخ جراسانی حفظه الله تعالی

* لطفاً بر روی لینک مورد نظر خود کلیک کنید.